

## ***Elhangzott 2017. június 19-én Tatán***

**Lekció:** Luk. 6:32-36

**Textus:** Gal 5,22 A szívesség

Kedves Testvéreim!

Az elmúlt hetekben vasárnapról vasárnapra a Lélek gyümölcseinek szemeivel ismerkedünk meg mélyebben és alaposabban. A mai vasárnap az ötödik gyümölcsszem, a szívesség kerül sorra. Mielőtt rátérnék erre, fontosnak tartom, hogy emlékeztessük magunkat, milyen kontextusban hangzik el az imént felolvasott igeszakasz. Nem emberi bölcsesség vagy jó tanács a Lélek gyümölcse, nem egy sikeres élet receptje, miszerint, ha ezek megvannak, akkor minden szép és jó lesz, akkor igazán boldogok leszünk. A Lélek Gyümölcse az Istennek átadott, hívő ember életében megjelenő cselekedet, jellemvonás. Fontos ezt tudatosítanunk magunkban, hogy itt az apostol a Lélek szerinti életről beszél, amiben jutalomként, következményként találkozunk a szeretet, öröm, békesség, türelem és szívesség szemekkel. Térjünk is rá erre az utolsóra, a szívességre.

Bevallom őszintén, amikor kiderült, hogy ez jut rám, kicsit gondban voltam. Mindig nagyon szívesen segítek, számomra ez soha nem jelentett problémát, inkább az, hogy többet segítenék, mint amennyi vállalható. Éppen ezért olyan természetes nekem, hogy más is így van ezzel. Főleg egy ilyen közösségben, mint ahol most is vagyunk. Nem kérdéses, ugye, hogy gyakoroljuk a szívességet. Mit lehet erről egyáltalán elmondani? Aztán, ahogy mélyebben utánanézttem, jött egyik gondolat a másik után, bizony számomra is akadt újdonság, sőt, olyan, ami önvizsgálatra indított. Éppen ezért, a saját példámból is kiindulva tartom nagyon fontosnak, hogy közelebbről is megismerkedjünk a szívességgel. Kezdjük rögtön a jelentésével.

A magyar értelmező szótár által adott jelentése a szónak: szíves jóindulat, segítő szolgálatkészség és az ebből fakadó cselekedet.

A Lélek gyümölcseinek ez a megnyilvánulása egy olyan jellemvonás, ami minden embernek, de a keresztyén embernek az életében megtapasztalhatónak kell vagy inkább kellene ott lennie. De vajon így van ez? Hogyan állunk mi a szívességgel, a jó tetteinkkel? Ott van-e a mindennapjainkban gyakorlati módon? És ha igen, milyen lelkiülettel tesszük ezt?

1. Az igehirdetésem első részében először azt nézzük meg, mit jelent az itt szereplő szívesség szó, miben különbözik attól, amit mi a mindennapokban megismertünk, gyakorolunk.

A szó ismerősen hangzik mindannyiunknak, ma is gyakoroljuk a jó modort és ismételtetjük a *szívesen*-t amikor valaki megköszöni a segítségünket. A mindennapi nyelvben halljuk a *kérek egy szívességet*, valamint a *tettem egy szívességet* kifejezéseket. Igen, jelen van az életünkben ez a jellemvonás, sőt, sokan már felismerték azt is, hogy mennyire fontos, hogy tudatosan teremtsünk alkalmakat a szívességre, mert ez jó tesz az ember lelkének, így aztán az egészségének is. Nagyon jó példa erre a szívesség. Net, ahol a tagok fel tudják ajánlani önkéntes vállalásaikat és akiknek erre igényük van, élni tudnak a lehetőséggel. 26 ezer tagot számlál ez az oldal. Nem kevés ez a szám. Vagy szép példája a szívességnek az is, amikor valaki betegeket látogat a kórházban és a gyerekeknek mesét olvas, az idősekkel beszélget. Még egy másik példa is eszembe jutott, ami ugyan nagyon amerikai, de attól még lehet jó: Nehéz helyzetben lévő embereknek építenek új házat a régi helyet, hogy ezzel is könnyítsék a küzdelmes hétköznapiakat. Igen, az emberekben ott van a segítő szándék, mindegy, hogy hisz-e Istenben vagy sem. Maga Jézus is elismeri, tényként kezeli, hogy jót tenni mindenki képes, még a bűnösök is. Szeretik egymást, kölcsön is adnak egymásnak, megsegítik egymást. De mindezt az adok-kapok elve alapján teszik. HA te adsz, akkor én is adok. HA te jó vagy velem, én is az leszek. Látjuk a világot magunk körül, pontosan így működik. Sőt, tovább megyek, amennyit te adsz, annyit adok én is. Egy fikarcnyival sem többet. Jól ismerjük ezt a hozzáállást is. Patika

mérlegen mérjük ki, hogy kinek mennyit adunk. Hogy ez mennyire így van, jól bizonyítja, hogy nehezen fogadunk el segítséget, mert akkor úgy érezzük, lekötelezettjei lettünk a másoknak. Kialakul egy alá- és fölérendeltségi viszony. Aki kapott, úgy érzi, kevesebb mint a másik. Aki adott, úgy érzi, hogy a másik fölé kerekedett ezáltal. Sokszor beszélgetek idősekkel, akik nem tudnak eljutni a templomba, felajánlom, hogy autóval megoldjuk és nem akarják elfogadni. Van, aki nyíltan ki is mondja, hogy ha úgy van, inkább taxit hív, mert annak akkor kifizeti a szállítást és nincs utána kellemetlen érzése. Igen, a mi szívességünk után sokszor ott marad a másikban, hogy adós lettem. Ez következik is az adok-kapok elvéből. Jézus kategorikusan kimondja, hogy ebben nincs semmi különleges jó, egyik sem tesz vele a másoknak különleges szívességet. Szeretetért szeretetet, jótettért jótettet kapnak. Mindegyik megtalálja a maga számítását és tulajdonképpen visszakapják a kölcsönt. Pontosan ennek a hozzáállásnak köszönhetően a szívesség gyakorlása manapság szinte csak azok felé történik, akiket ismerünk, akik valóban képesek „visszaadni” a kölcsönt, de nem ér el oda, ahol valódi szükség van, ahol ténylegesen jó jön a segítség. Ez a hozzáállás a keresztyén emberek életében is jelen van, bennünket is megkísért nem is olyan ritkán.

Vajon erről beszélne a Galata levél? Ilyen lelkületet mutat számunkra Jézus? Kétlem. A szívesség, ami itt szerepel a szeretethez nagyon közel álló jellemvonás, amely képes jót tenni a másikkal viszonzás nélkül, amely képes önzetlenül adni és nem vár cserébe semmit. Az Isten Lelke által munkált szívesség éppen ezért természetfölötti. Messze meghaladja azt, amennyi az embertől telik. Képessé teszi a hívőt arra, hogy kölcsönadjon, és ne várjon vissza semmit; hogy vendégszerető legyen olyanokkal szemben, akik nem tudják viszonzni. Erőt ad ahhoz, hogy a sértésre udvariassággal válaszoljon. A Lélek gyümölcseként megjelenő szívesség nem az emberre néz, aki előtte van és segítséget szenved, segítségre szorul, hanem arra az Istenre, aki kérés nélkül is, de folyamatosan és megállás nélkül, viszonzást nem várva ad és ad folyamatosan. A keresztyén ember magatartása, akiben ott van az Isten lelke, nem az emberek iránta tanúsított magatartására válaszol, hanem Isten szeretetére: arra a szeretetre, ami személyválogatás nélkül sugárzik mindenkire. Az igazi szívesség hálával tölti el az embert, hogy megteheti, hiszen Isten már annyi mindent megtett érte. Értjük így már a különbséget? Segíteni sokféle módon lehet, de itt a jó tett, a szívesség nem a másoknak szól, hanem a mennyei atyának. Ez a keresztyén felfogás tulajdonképpen teljesen felszabadít attól a kérdéstől, hogy mit várhatok embertársaimtól. Egyetlen kérdése, hogy mit tegyek embertársaimért? Ennek a jó tettek két nagyon szép példája jutott eszembe. Az egyik bibliai példa. Dávid király miután hatalmát megszilárdította Saul halála után, annak unokáját, aki mindkét lábra béma volt, magához hívatta és birtokokat, szolgákat adományozott neki, rangra emelte. Viszonzást jó tettéért nem várhatott, mégis nem sajnálta az időt, a pénzt és az energiát, hogy ezzel is meghálálhassa Istennek segítségét a trónra jutásban. A másik példa napjainkban esett meg: Egy keresztyén egyetemi hallgatóval fordult elő, hogy az egyik csoporttársa a nagy egyetemi szabadságban sokkal többször és sokkal többet ivott mint kellett volna és egyre gyorsabban haladt az alkoholizmus felé. Már ott tartott, hogy azok sem álltak vele szóba, akikkel együtt kezdett inni. Elfordultak tőle, megszakították vele a kapcsolatot és a szobatársa is kirakta, fedél nélkül maradt. Ez a keresztyén diák azonban befogadta. Nem csak befogadta a szobájába, hanem rendszeresen takarított utána, gyakran fürdette őt és hozta ismételten emberi formába egy-egy ivással eltöltött éjszaka után. Aztán egy józan pillanatában ingerülten kérdezte meg tőle lezúllott szobatársa: „Mondd már, miért teszed meg mindezt velem? Mire megy ki az egész?” A keresztyén válasza az volt: „A lelkedre megy ki a játék” - és valóban, nem kevés forgott a téten. A történet vége happy end, mert enne a fiúnak a lelke megmenekült az által, hogy volt valaki, akinek az életében jelen volt a Lélek gyümölcse, a szívesség és ezt a párbeszédet követően, ha nem is azonnal, de bekövetkezett a változás, ma már tiszta életet él. Talán úgy érezzük, hogy mindaz, amit a szívességről elmondtam vagy a két történet is, túl szép, hogy igaz legyen. A mai világ nem erről szól: mindenki önző, mindenki a maga hasznát keresi.

Igazunk is van, a mai világ nem az önzetlen jó cselekedetről szól. Ha valaki jót is tesz a másikkal, rögtön az lesz a kérdés, hogy vajon mit akar? Milyen érdek húzódik a tettei mögött? Mit akar elérni? Ki hiszi el ma azt, hogy lehet önzetlenül, semmit nem várva szívességet tenni? Senki. A világ már csak ilyen. De ki mondta, hogy nekünk a világ rendje szerint kell élnünk? Erre hívja fel a figyelmet Jézus is a Lukács evangéliumából felolvasott részben. Ha azokkal tesztet jót, akik veletek is jót tettek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik...

Krisztus számunkra egy egészen más gondolkodást, hozzáállást ad, ahogy hallhattuk is az imént. De vajon miből táplálkozik, milyen forrása van ennek a keresztyéni gondolkodásnak, a szívesség ilyen megközelítésének?

Jézus Istenre mutat fel. Ő az, aki jót tesz hálátlanokkal és gonoszokkal. Tehát velünk! Jézus etikájának a példája és forrása Isten etikája. Azt kívánja, hogy amit Isten tesz értünk, mi azt tegyük másokkal. Ez minden! Ahogyan ő nem vár szeretetünkre, hanem előbb szeretet minket, úgy mi se várjunk embertársaink szeretetére, hanem előbb szeressük őket. Ha Isten is patika mérlegen mérné jó tetteit velünk kapcsolatban, már régen elfordult volna tőlünk. De nem így tesz. Láttunk erre példát a zsidó nép életében is. Nem azt nézte az Úristen, hogy mennyit kap vissza abból, amit ő a népnek adott. És adott jócskán: szabadítást, vezetést, gondviselést, szeretetet, megbocsátást. De láttunk erre példát az újszövetség lapjain is: Isten a legnagyobb szívességet akkor tette értünk, amikor Jézus Krisztust elküldte közénk, hogy éljünk ő általa. Ha azt nézné Isten, hogy mit adtunk ezért cserébe, nagyon nyomorúságos kép alakulna ki. Hányan és hányan nem vesznek tudomást a Krisztusban megjelenő szeretetről, de nem foglalkozunk másokkal, foglalkozunk magunkkal: hányan és hányan nem vesszük komolyan mindazt, amit Krisztusban eléink adott Isten, hányszor nem bocsátunk meg, hányszor megyünk el összezárt kézzel az előtt, akinek adhatnánk. Ha az Úristen ugyanolyan üzleti szemlélettel fordult volna felénk, mint ahogy mi tesszünk sokszor szívességet, akkor ma már Isten nélkül élnénk az életünket. Mindezt azért mondtam el, hogy értsük meg, amikor Krisztus arra buzdít, hogy szeressük az ellenséget, tegyünk jót azzal is, aki nekünk ártott, akkor tulajdonképpen csupán azt kéri tőlünk, járjunk az Isten nyomában, kövessük az Ő példáját.

De hogyan tudjuk ezt megtenni? Képes-e erre egyáltalán valaki? Hiszen valljuk be őszintén, magunk közt vagyunk, hogy még nekünk is, hívő embereknek is sokszor esik nehezünkre önzetlenül segíteni. Saját példámból indulok ki. Nagyon nehezen mondok nemet, nagyon szívesen segítek kérés nélkül is. Persze, amikor elvállalom a segítséget, nem mindig szembesülök azzal, hogy mennyi idő és energia. És bizony nem egyszer előfordult velem, hogy amikor segítettem és megköszönték, automatikusan rávágtam, szívesen és csak utána csodálkoztam rá, hogy mennyire nem volt őszinte ez a kis szó a számból. Mert amikor kimondtam, hogy szívesen, ott volt a keserű szájíz, hogy megint nekem kellett megcsinálnom valamit más helyett vagy a méreg saját magam miatt, hogy minek kellett elvállalom túlfeszítve magam. Talán nem is kell magyaráznom, természetesen ez nem szívesség, hanem saját erőlködés, aminek izzadságszag és keserűség a vége. A rácsodálkozásom saját magamra mindig megszegyenítő erővel bír: hát Isten mennyi mindent vállal át tőlem? Milyen sokszor kapok erőt és segítséget tőle kérés nélkül is. Az igazi szívesség hálával tölti be a szívem, hogy megtehettem, hiszen az Úr annyi mindent megtett értem, mégsem zúgolódott vagy elégedetlenkedett, mennyi idejébe és mennyi energiájába került, sem azért, hogy mennyire nem becsülöm meg azt, amit tett értem! De hogy juthatunk el ide? Talán az én példámból is látható, én mindenestre tapasztalom, hogy a szívesség gyümölcse ugyan a Lélek ajándéka az életünkben, de nekünk is van vele dolgunk. Nekünk 100% -os felelősségünk, feladatunk a megszentelődés és ennek keretében a gyümölcstermes, tehát a szívesség is. Mit akarok ezzel mondani? Csak azt, hogy a szívességet ugyanúgy tanulni és gyakorolni kell, mint a többi keresztyén jellemvonást is, nem saját erőből, hanem kegyelemből. Vagyis attól, hogy megtértünk, Isten gyermekeivé lettünk, nem változik át önmagától az önző, önmagunk körül forgoló jellegünk, hanem le kell vetkeznünk a gonosz, bűnös, ömberi szokásokat, tulajdonságokat és fel kell öltöznünk a megújult, biblikus

jellemvonásokat – a szívességgel együtt.

Megtehetjük ezt szüntelen imádkozással, amiben segítséget kérhetünk Istentől, hogy észre vegyünk hol miként gyakorolhatjuk a szívességet. De az imádság lehet az a helye is az életünknek, ahol őszintén Isten elé vesszük önzőségünket és kérjük tőle, hogy vegye el, segítsen leküzdeni, hogy követhessük példáját.

Az imádság mellett segítségünkre lehet a folyamatos emlékezés. Fontos, hogy ne felejtsük el, tartsunk számon hányszor és hogyan tapasztaltuk meg Isten erejét, gondviselését az életünkbe. Hiszen ha ezekre emlékezünk, akkor a hála is ott lesz bennünk. A hála pedig indítani fog arra, hogy másokon keresztül köszönjük meg Istennek, amit értünk tett.

Azzal kezdtem a mai igehirdetést, hogy ez a téma bizony önvizsgálatra kell indítson bennünket, hogy vajon mi hogyan állunk a szívességgel. Azonban miközben mérlegre tesszük magunkban a jótetteinket is, jó ha tudjuk, hogy az eredmény az Istennel kapcsolatos állapotunkra is fényt derít. Mert szívességet az tud tenni, aki igazán tudatában van annak, hogy mennyi mindent nem azért kapott mert megérdemelte volna és mennyi mindent nem tud kellően meghálálni. Aki ennek tudatában van, annak az életében meg kell, hogy jelenjen a szívesség, a Lélek gyümölcseként.

Adja Isten, hogy ezt naponta gyakorolhassuk és naponta élhessük át áldásait. Ámen